

SLL - Trafikförvaltningen

Sjötrafik, februari 2020

Innehåll

Sammanfattning och kommentarer	2
Fakta om undersökningen	8
Bakgrundsfrågor	13
Resultat	17

Sammanfattning och kommentarer

Sammanfattning

De två alternativen – som idag eller större fokus på bastrafiken

Flertalet fartyg som trafikerar skärgården idag kommer inom tio år att behöva ersättas av nya fartyg. Val av fartyg påverkar trafikupplägget, den kollektivtrafik på vatten som trafikförvaltningen beställer genom regionens dotterbolag Waxholmsbolaget.

Därför är det viktigt för trafikförvaltningen att först utreda trafikupplägg för att utifrån det besluta om vilken typ av fartyg som ska användas. Trafikförvaltningen utreder två alternativa upplägg.

Skillnaden mellan alternativen består i vilket resebehov som ska styra framtida upplägg.

Frågan är om det är direkttrafiken till Stockholm (alternativ 1) eller bastrafiken mellan kärnöar och kollektivtrafik-knutpunkter på fastlandet (alternativ 2) som ska dimensionera behovet av fartyg.

Sammanfattning

Alternativ två föredras framför alternativ ett

Resultaten visar att det är alternativ två – större fokus på bastrafiken - som föredras av störst andel respondenter. Tre fjärdedelar (76 procent) ställer sig positiva till alternativ två medan knappt hälften (45%) är positiva till alternativ ett. En fjärdedel (25%) är negativt inställda till alternativ 1 jämfört med 12% för alternativ två.

Attityderna skiljer sig något mellan de tre geografiska områdena (norra, mellersta och södra skärgården). Boende i mellersta skärgården är i lite större utsträckning positiva till alternativ två. Boende i norra skärgården är i större utsträckning positiva till alternativ 1 och i något mindre utsträckning positiva till alternativ 2 än övriga. Gemensamt för alla tre geografiska områden är dock att alternativ två föredras framför alternativ 1.

Ser vi till de två urvalsgrupperna som baseras på karturval respektive postnummer är det respondenter i utskick 1 (karturval) som i större utsträckning är positiva till alternativ två men även här gäller att båda urvalsgrupperna föredrar alternativ två framför alternativ ett.

Sammanfattning

Prioriteringar vid en eventuell omläggning

Det som uppfattas som mest viktigt att prioritera vid en trafikomläggning är att samordningen är bra mellan land- och sjötrafiken (91%). Runt sju av tio anser att det är viktigt att prioritera ökad längd på trafikdygnet, hög turtäthet och att det är så få byten som möjligt. Det minst viktiga prioriteringsområdet är att det finns många hållplatser längs med linjen som uppfattas vara viktigt av endast en fjärdedel totalt sett även om boende i norra skärgården uppfattar det som viktigare än övriga. Boende i norra skärgården anser också att det är viktigare med fortsatta direktresor till Stockholm C. I övrigt skiljer sig svaren inte särskilt mycket mellan de olika redovisningsgrupperna.

Resvanor

Drygt hälften (54%) reser dagligen eller några gånger i veckan. Boende i mellersta och södra skärgården reser betydligt mer frekvent än boende i norra skärgården som i större utsträckning än andra reser med egna fordon.

Vanligast är att resa med sjötrafiken i kombination med eget fordon (37%). Detta är särskilt vanligt bland boende i södra skärgården (57%). Näst vanligast är sjötrafik i kombination med buss och spårtrafik (33%). Boende i mellersta skärgården reser oftare än övriga på detta vis (46%).

Den vanligaste anledningen till att resa med kollektivtrafiken idag är att uträtta ärenden (59%) medan en fjärdedel (23%) svarar pendlning. Svaren skiljer sig inte mycket åt mellan de tre geografiska områdena.

Den vanligaste resan med kollektivtrafiken går till kommuncentrum (49%) och därefter till central Stockholm (35%). Boende i södra skärgården reser i större utsträckning än övriga till kommuncentrum (63%).

Sammanfattning

Vad försvårar eller förhindrar dig att resa idag

Det som i första hand försvårar eller hindrar från att resa med sjötrafiken i dag är att det är för få avgångar enligt nästan hälften (47%). Andra skäl är att avgångarna inte passar resandet (38%) och brister i samordningen mellan sjö- och landtrafiken (21%). Boende i norra skärgården sticker ut något med en något större andel fritextsvar (29%, totalt 52 respondenter). Det finns dock ingen tydlig linje bland svaren som till exempel handlar om att en brygga är stängd eller att det saknas direktbåt till Norrtälje.

Respondentprofil

Undersökningen har besvarats av totalt 964 personer. Det är en jämn fördelning mellan könen (51% män och 49% kvinnor). Könsfördelningen är också jämn i de tre geografiska områdena (norra, mellersta och södra skärgården).

Medelåldern uppgår till 63 år och drygt hälften av respondenterna (56%) är 65 år eller äldre. Hälften av respondenterna (50%) är pensionärer (störst andel pensionärer finns i norra skärgården). En fjärdedel (24%) är förvärvsarbetande och en femtedel (20%) är egenföretagare. Endast två procent är studerande.

Kommentar

Även om attityderna skiljer sig något mellan geografiska områdena i skärgården är det tydligt att alternativ två, ett större fokus på bastrafiken mellan kärnöar och kollektivtrafik-knutpunkter på fastlandet, föredras av boende i alla tre geografiska delområden.

Respondenterna anser att det viktigaste prioriteringsområdet inför en omgörning av trafikupplägget är att samordningen mellan land- och sjötrafiken fungerar bra. Andra prioriteringsområden som anses viktiga är ökad längd på trafikdygnet, hög turtäthet och att det är så få byten som möjligt.

Ovannämnda prioriteringsområden blir särskilt viktiga mot bakgrund av nuvarande upplevda försvårande omständigheter: att det är för få avgångar, att avgångarna inte passar resandet och samordningen brister mellan sjö- och landtrafiken.

Stöd för dessa prioriteringar finns också i öppna svar som handlar om vad som är viktigt att beakta i planerandet av framtidens sjötrafik.

Fakta om undersökningen

Fakta om undersökningen

Bakgrund och syfte

Syftet med undersökningen är att inhämta synpunkter och erfarenheter till pågående utredning om sjötrafiken i Stockholms skärgård. En del av undersökningen syftar till att låta boende ta ställning till två alternativa trafikupplägg gällande framtidens sjötrafik. Resultatet av undersökningen kommer användas som underlag av trafikförvaltningen i arbetet med framtidens sjötrafik.

Urval och målgrupp

Målgruppen var initialt begränsad till boende över 18 års ålder på utpekade kärnöar* i Stockholms skärgård. Eftersom ett urval som utgår från postnummer inkluderar boende på närliggande öar tillämpades istället karturval. Under insamlingens gång visade det sig att boende med registrerad postbox inte inkluderas i karturval. Ett nytt och kompletterande urval drogs då på berörda postnummer (exklusive de boende som redan inkluderats i karturvalet). Det medförde att boende med registrerad postbox inkluderades men också att boende på andra öar än kärnöarna inkluderades.

Genomförande

Undersökningen genomfördes av Origo Group veckorna 51, 2019 till 11, 2020 via postal enkät, webbenkät och telefoni. Projektledare och rapportförfattare på Origo Group är Markus Majdalani.

*Utpekade kärnöar i Regional utvecklingsplan 2050: Arholma, Tjockö, Gräskö, Ingmarsö, Ramsö, Möja, Svartsö, Gällnö, Sandhamn, Runmarö, Nämdö, Ornö, Utö och Landsort

Fakta om undersökningen

Metod

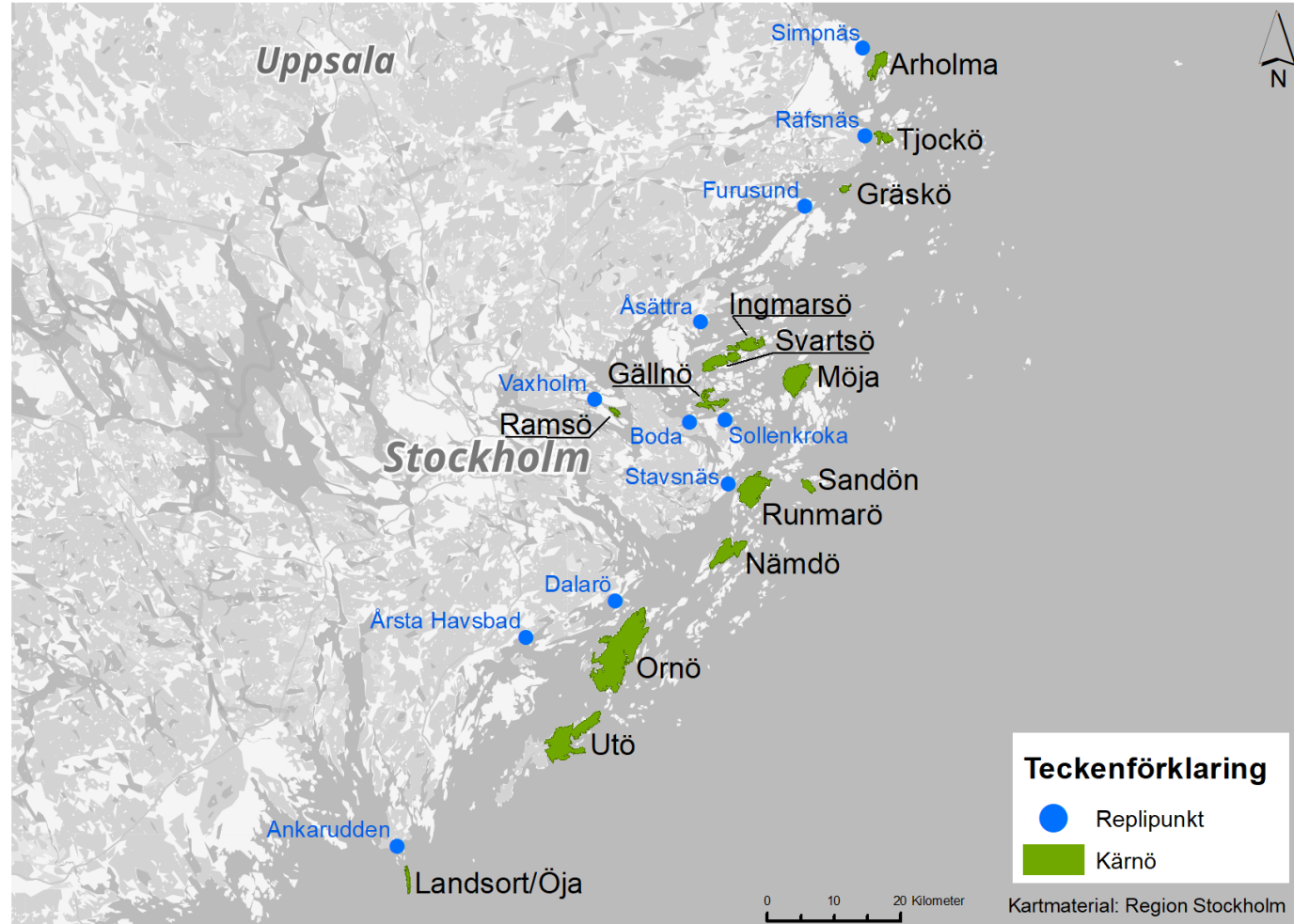
Mätningen genomfördes som postal enkät (papper) inklusive en webbenkät samt via telefon.

Svarsfrekvens

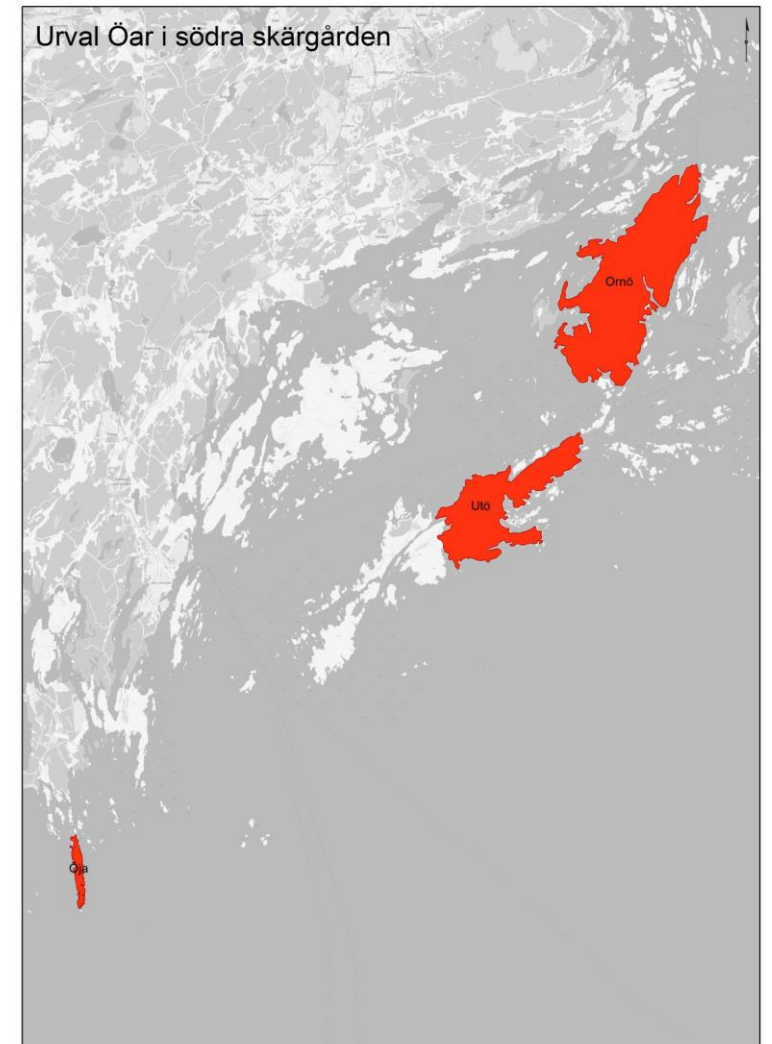
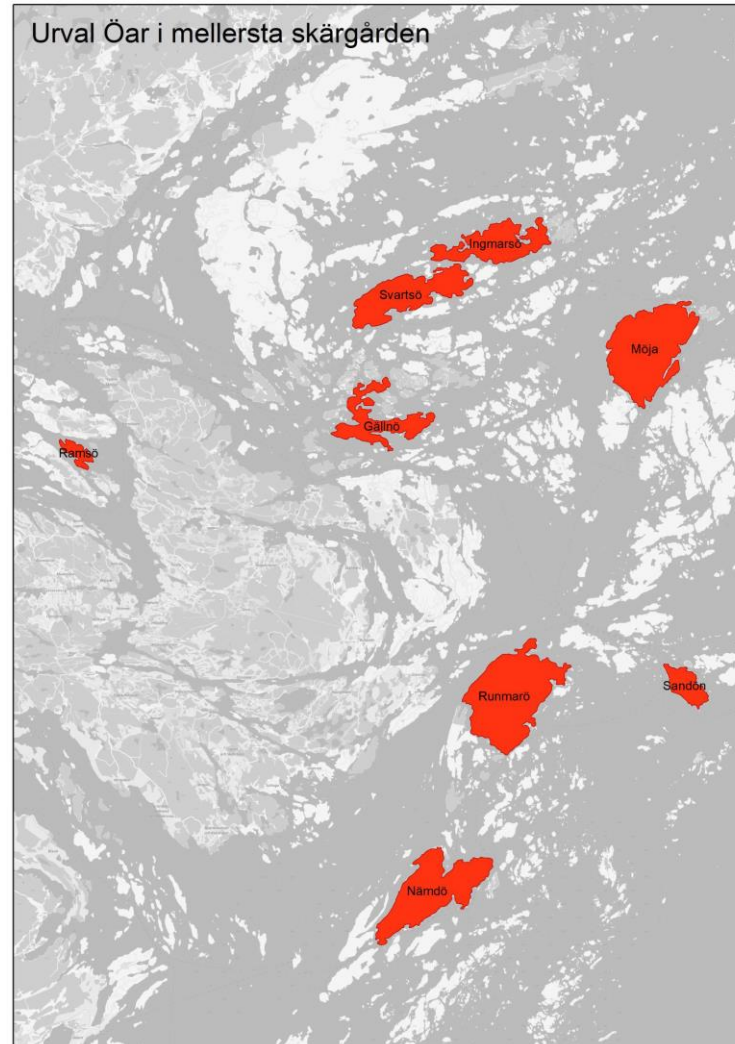
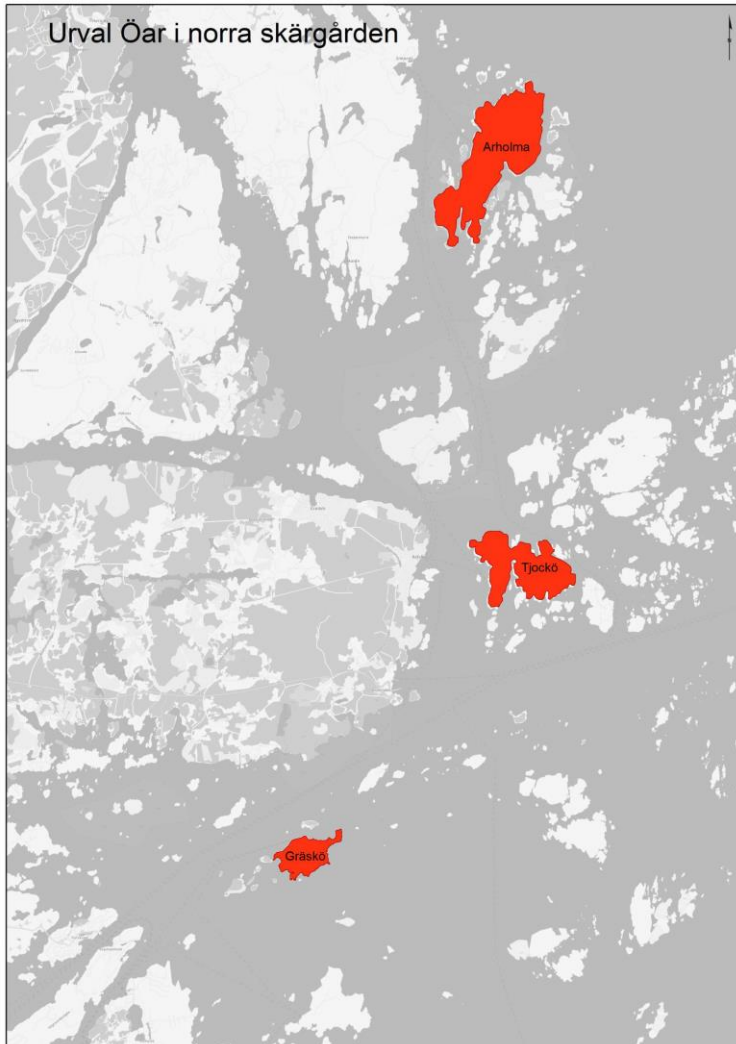
Svarsfrekvensen uppgår till 46% vilket innebär att 964 av totalt 2092 personer svarade på enkäten

Kärnö	Kommun	Delområde	Utskick 1	Utskick 2	Antal svar	Svarsfrekvens
Arholma	Norrtälje	Norra	38	13	25	49%
Gräskö	Norrtälje	Norra	16	566	210	36%
Gällnö	Värmdö	Mellersta	24	59	45	54%
Ingmarsö	Österåker	Mellersta	98	42	78	56%
Möja	Värmdö	Mellersta	145	50	94	48%
Nämdö	Värmdö	Mellersta	13	58	43	61%
Ornö	Haninge	Södra	167	22	82	43%
Ramsö	Vaxholm	Mellersta	46	60	46	43%
Runmarö	Värmdö	Mellersta	200	23	117	52%
Sandön (Sandhamn)	Värmdö	Mellersta	28	101	47	36%
Svartsö	Värmdö	Mellersta	54	7	39	64%
Tjockö	Norrtälje	Norra	31	7	26	68%
Utö	Haninge	Södra	113	75	85	45%
Öja (Landsort)	Nynäshamn	Södra	26	10	27	75%
Totalt			999	1093	964	46%

Kärnöar och replipunkter

De tre geografiska områdena

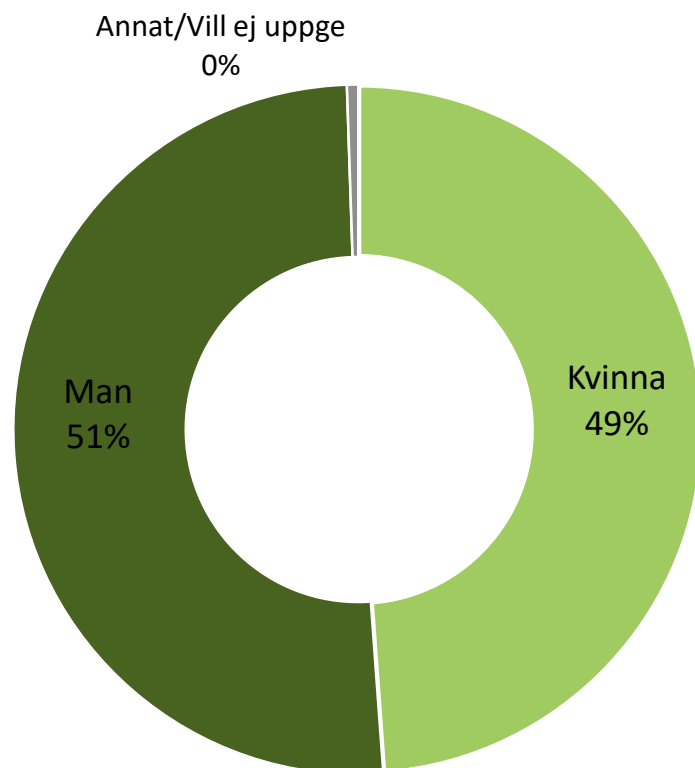

Bakgrundsfrågor

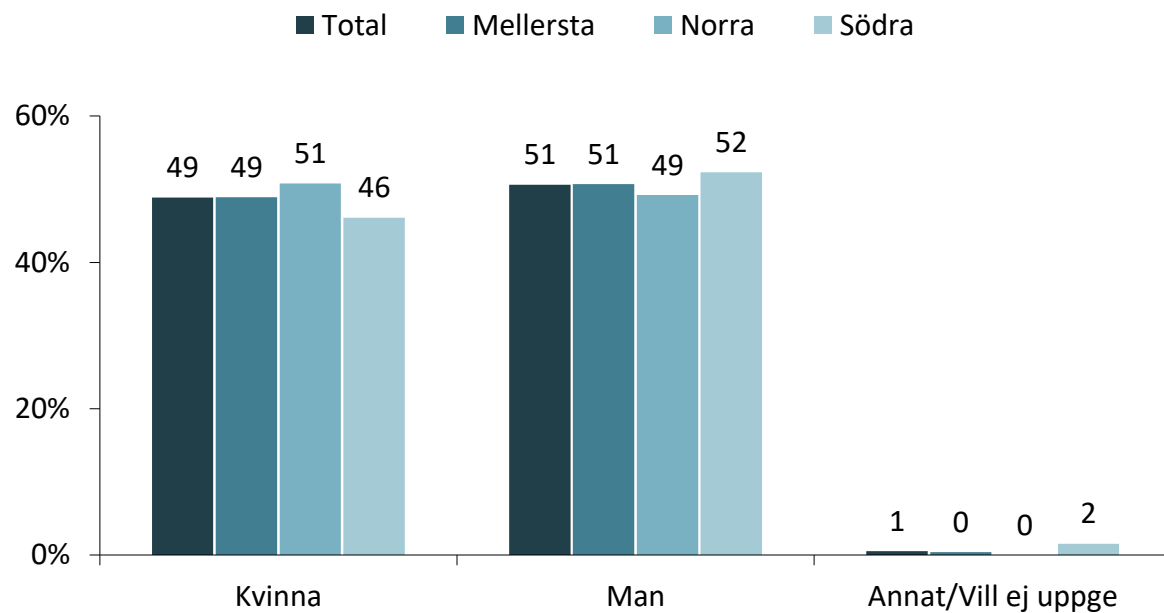

Respondentprofil

Kön

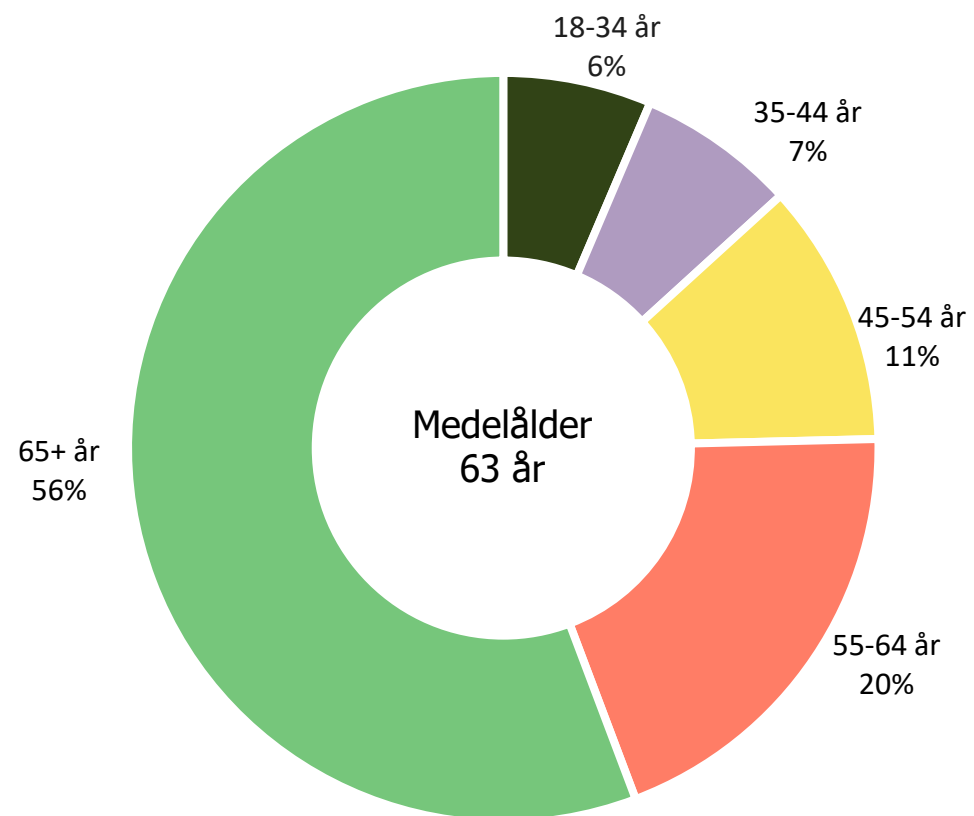
(Bas: 950)

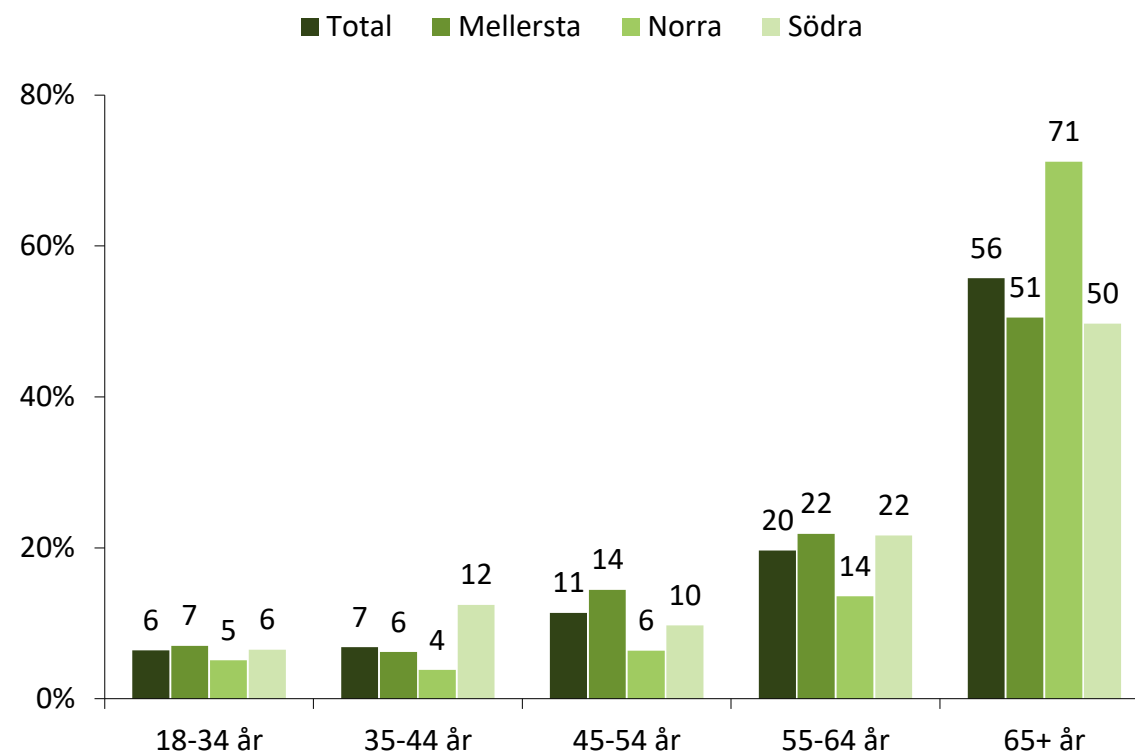
(Bas: Total, 950; Mellersta, 505; Norra, 252; Södra, 193)

Respondentprofil

Ålder

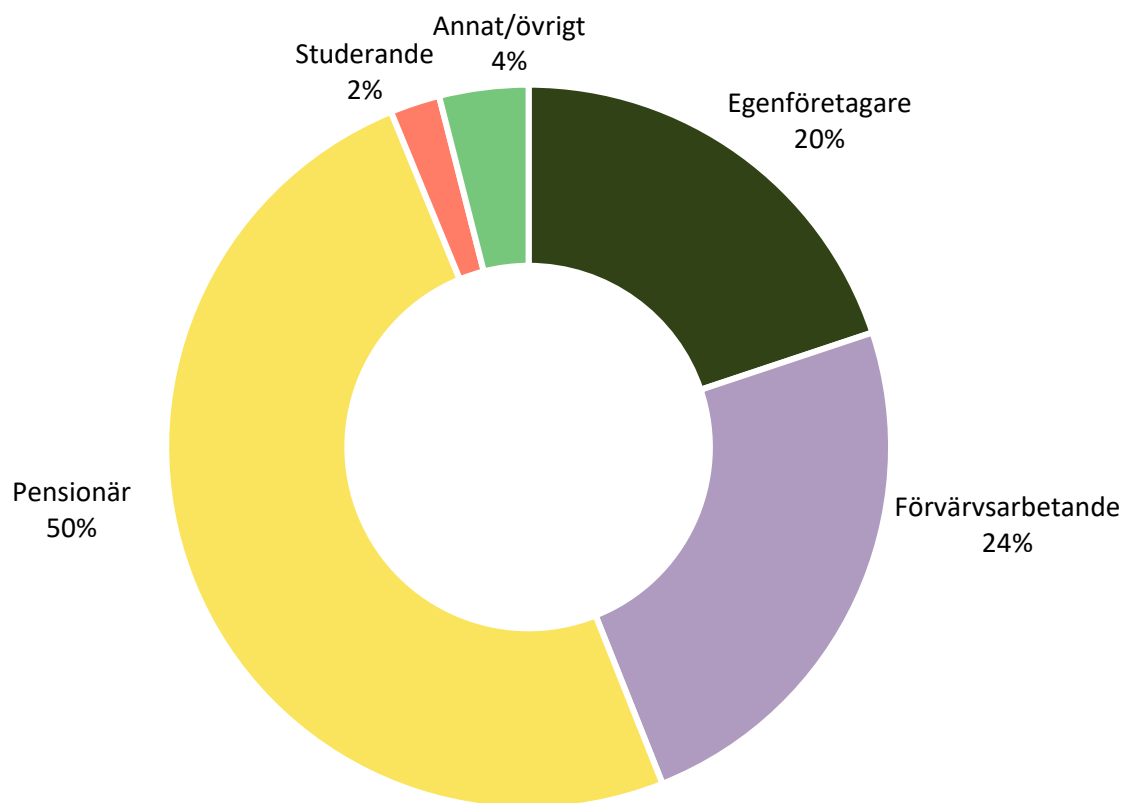
(Bas: 906)

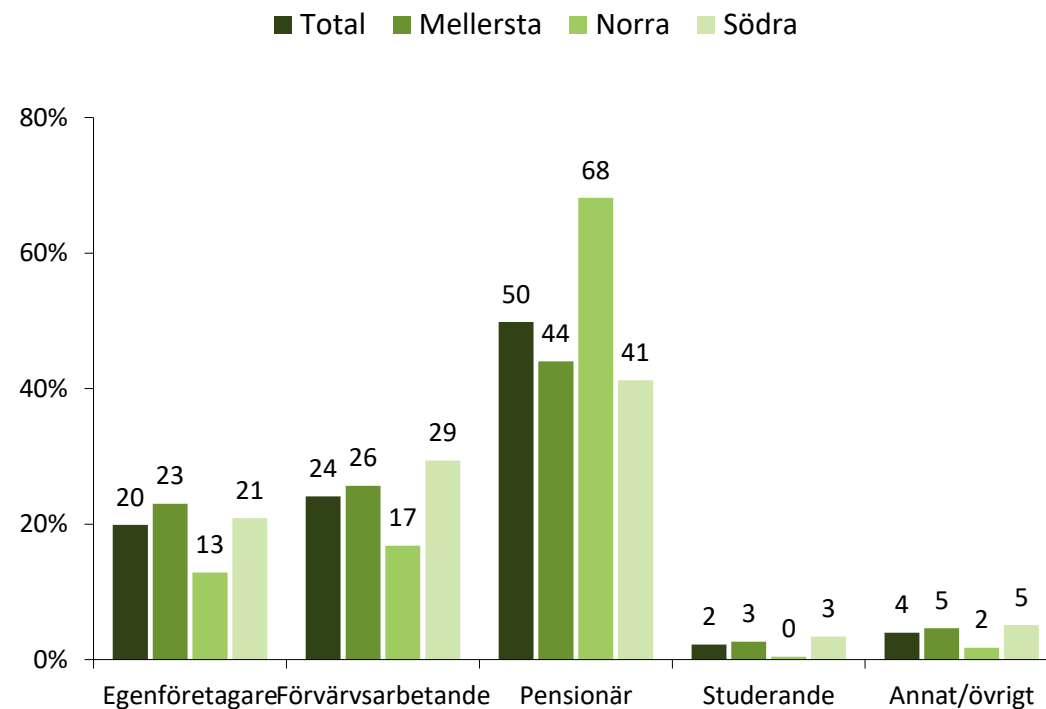
(Bas: Total, 906; Mellersta, 485; Norra, 236; Södra, 185)

Respondentprofil

Vilken är din huvudsakliga sysselsättning?

(Bas: 855)

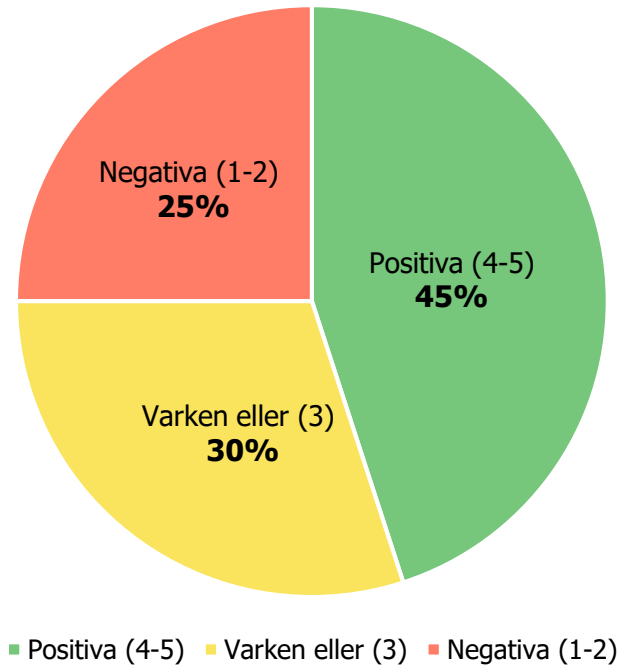
(Bas: Total, 855; Mellersta, 452; Norra, 226; Södra, 177)

Resultat

Resultat

Alternativ 1

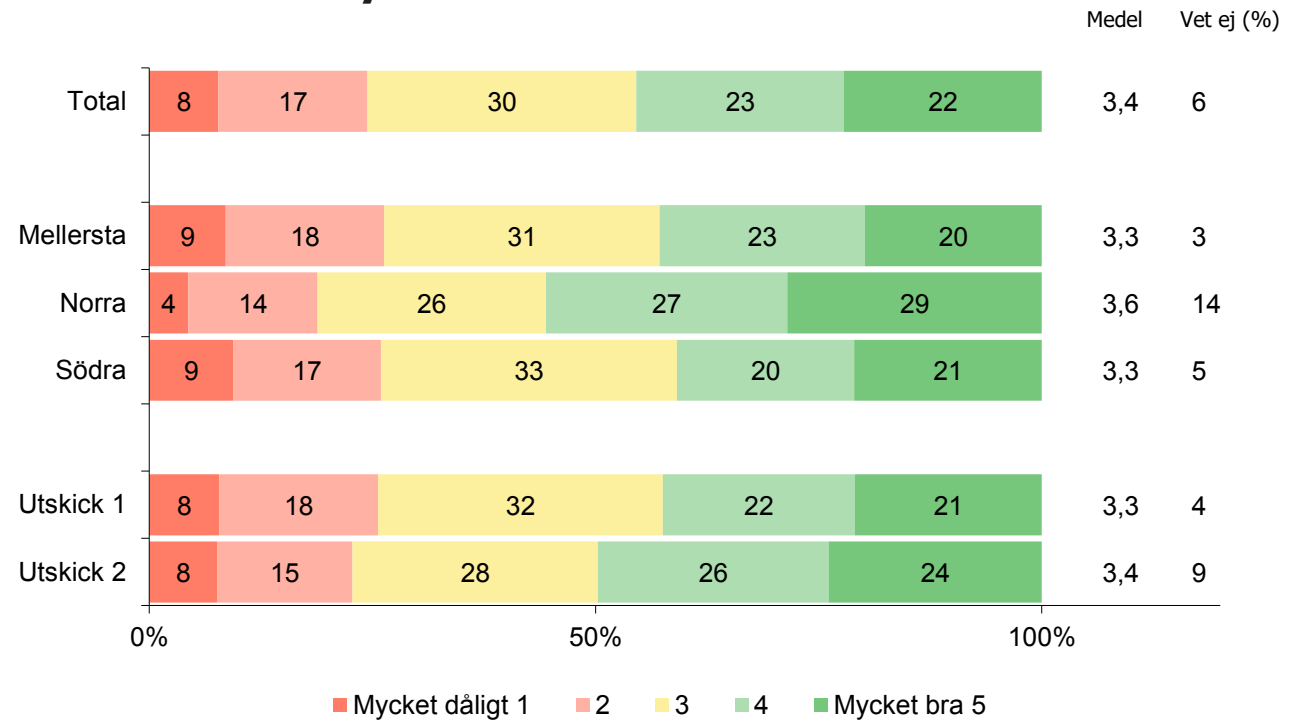
(Bas: Total, 923; Mellersta, 492; Norra, 241; Södra, 190)

Alternativ 1 – motsvarar dagens trafik

I stort samma trafikutbud som idag, där trafikupplägget utgår ifrån dagens trafik med mindre förändringar.

Att trafiken dimensioneras efter efterfrågan under högsäsong, samt resor mellan Stockholm och ytter- samt mellanskärgården utan byten, vilket innebär mer kapacitetsstarka och större fartyg. Att turtätheten i bastrafiken (sjötrafik mellan kärnöar och replipunkter) är likvärdig med dagens turtäthet.

Vad tycker du om alternativ 1?

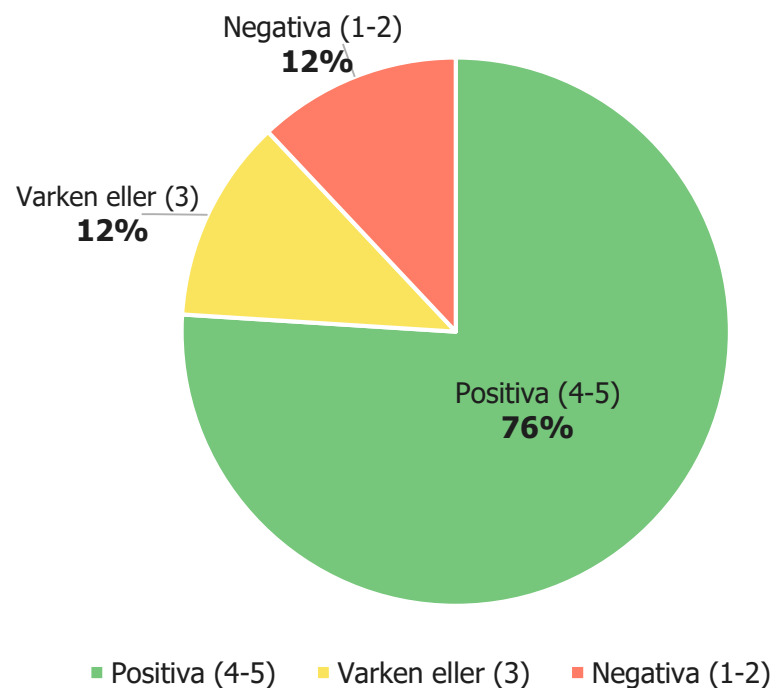

Resultat

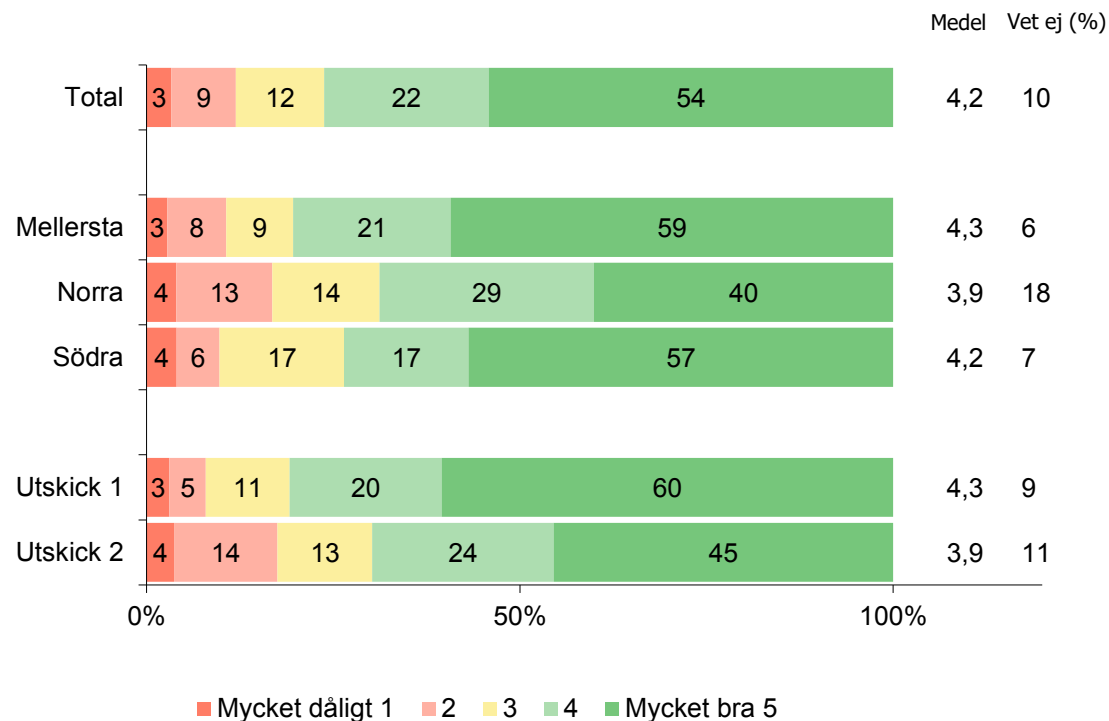
Alternativ 2

Alternativ 2 – Större fokus på bastrafiken

- Att trafiken dimensioneras utifrån bastrafiken mellan kärnöar och replipunkter på årsbasis och stärks upp under högsäsong
 - Mindre kapacitetsstarka fartyg som är fler till antalet, det vill säga en utökning av antalet fartyg i skärgårdstrafiken. En högre turtäthet mellan kärnöar och replipunkter.
- Resan till/från regioncentrum Stockholm utförs med byte mellan sjö- och landtrafik (spårtrafik eller buss).
Möjlighet till längre trafikdygn för bastrafiken (dvs längre tidsspänn mellan dagens första och sista avgång i bastrafiken).

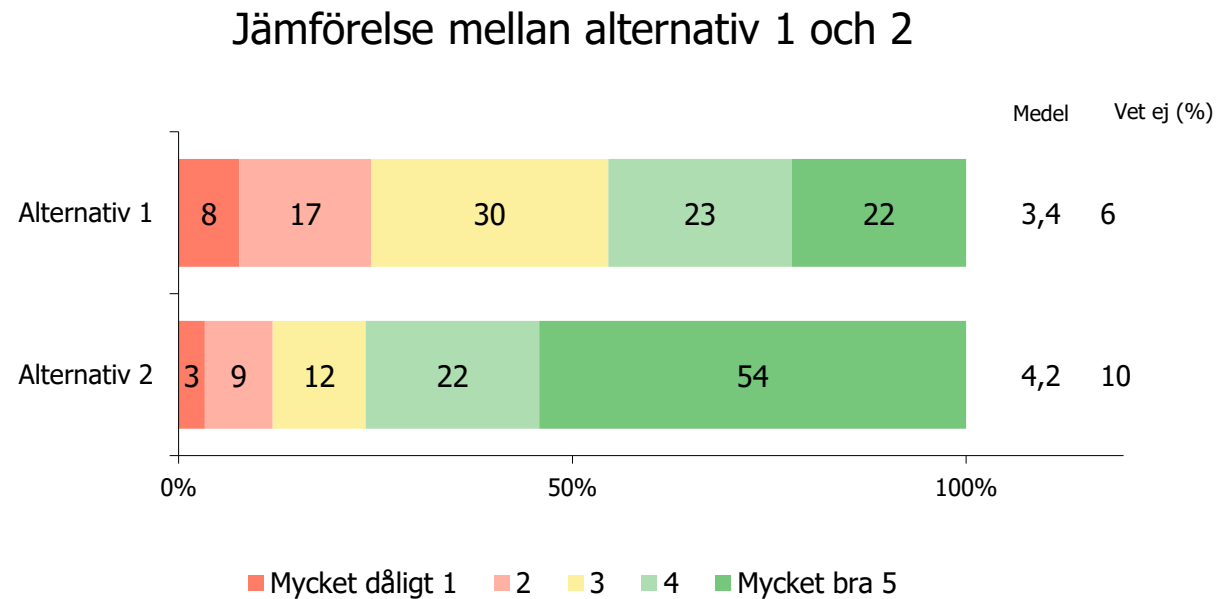

Vad tycker du om alternativ 2?

(Bas: Total, 934; Mellersta, 501; Norra, 245; Södra, 188)

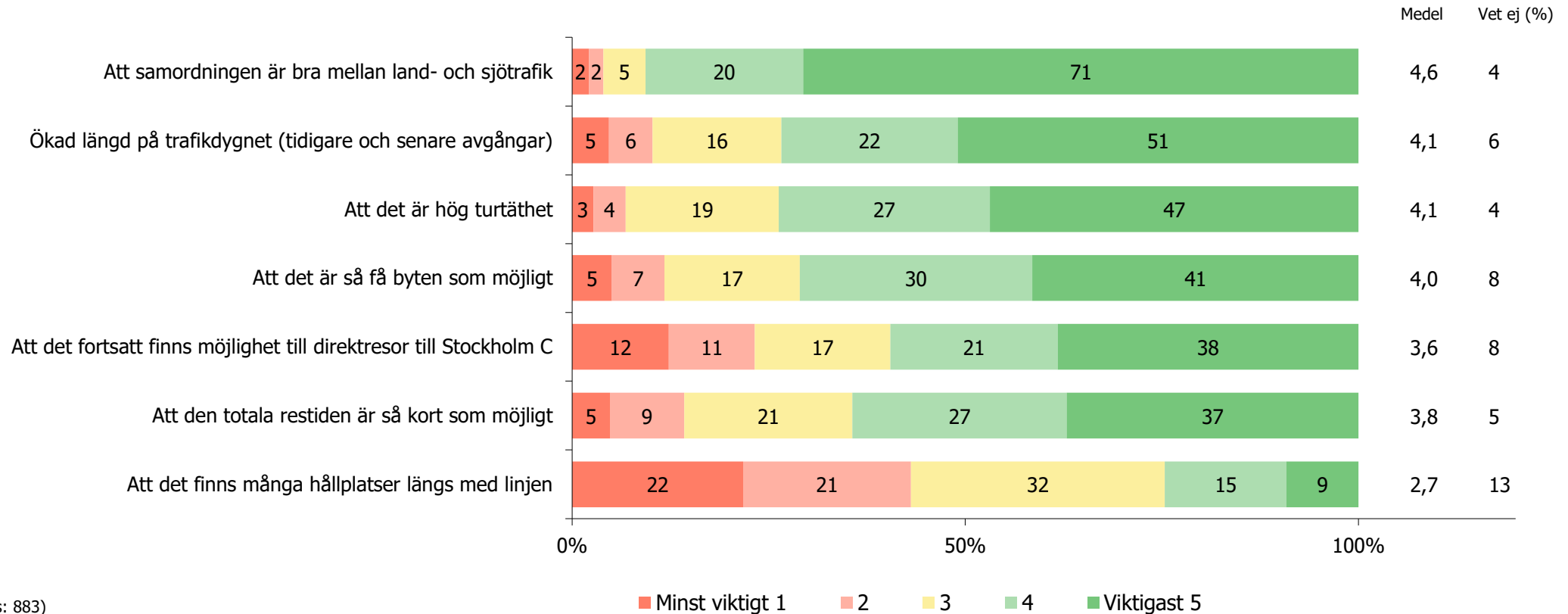
Resultat – många fler anser att alternativ 2 är ett mycket bra alternativ

(Bas: alternativ 1, 923; Alternativ 2, 934)

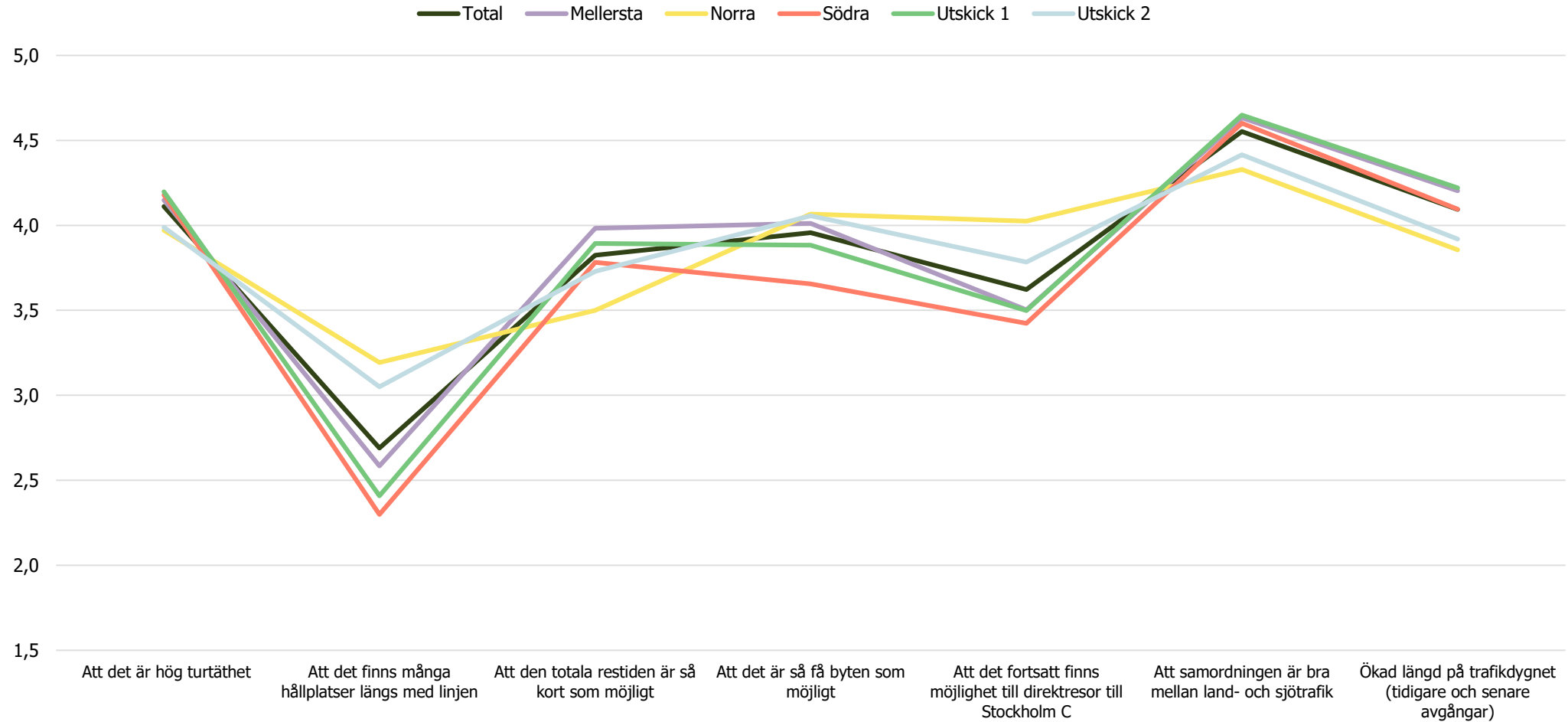
Resultat

Vad anser du är viktigast att prioritera vid en eventuell trafikomläggning?

Resultat – prioritering jämförelser

Vad anser du är viktigast att prioritera vid en eventuell trafikomläggning?

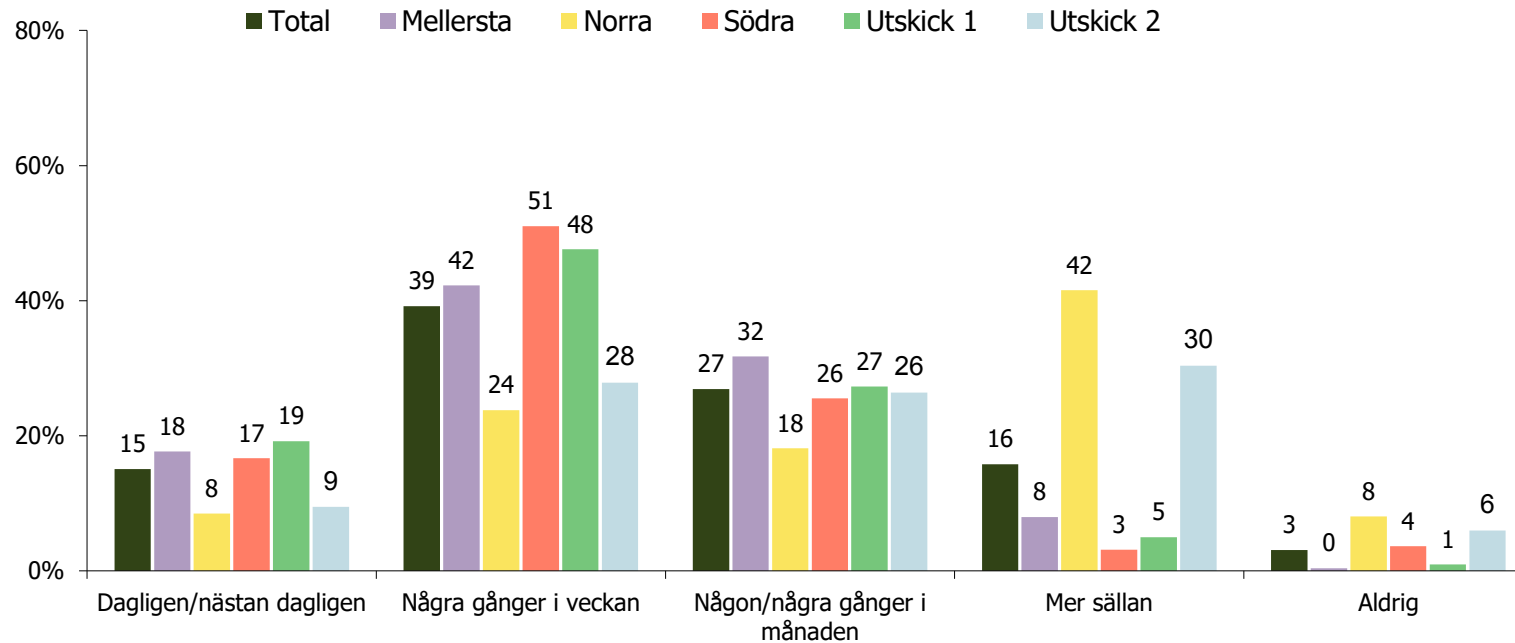
Är det något övrigt du vill tillägga som du tycker är viktig att Trafikförvaltningen tar med sig i arbetet med framtidens sjötrafik?

Exempel på svar, för fullständig förteckning se bilaga med öppna svar

- Tidiga och sena avgångar hela året runt.
- Fler turer per dygn.
- Moderna fartyg utan trappor för ombord/avstigning, (åldrande befolkning särskilt i skärgården) moderna drivmedel med alternativa strömkällor. Täta turer handlar om att kunna använda service (hemtjänst, sjukgymnastik mm) på hemmaplan.
- Kortare väntetider mellan båt och buss.
- Att skolelever bosatta i skärgården kan ta sig mellan hemön och skolan på rimlig tid. Viktigt med samverkan sjötrafik - kommun/skola

Dagens sjötrafik och ditt resande

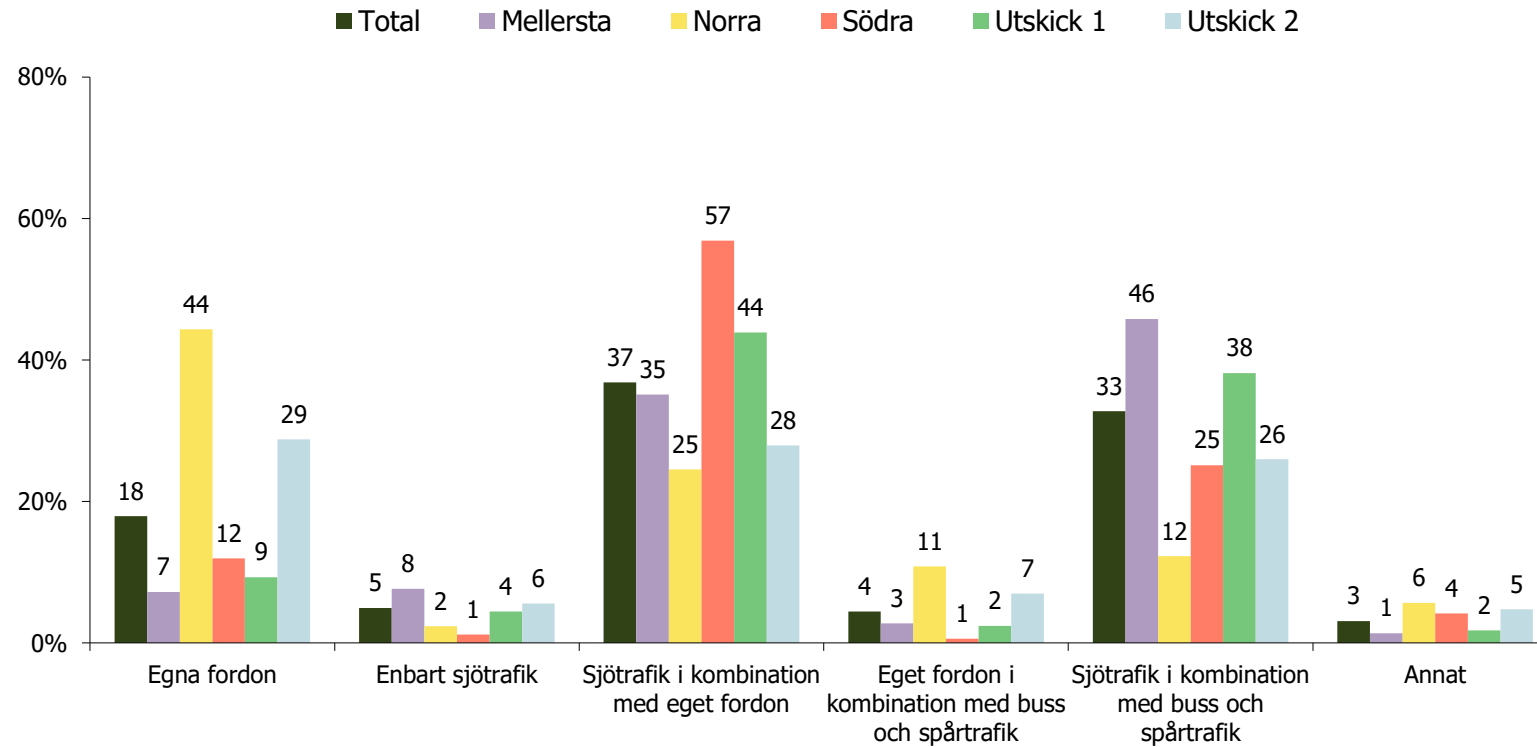
Hur ofta reser du med sjötrafiken idag?

(Bas: Total, 944; Mellersta, 504; Norra, 248; Södra, 192; Utskick 1, 542; Utskick 2, 402)

Resultat

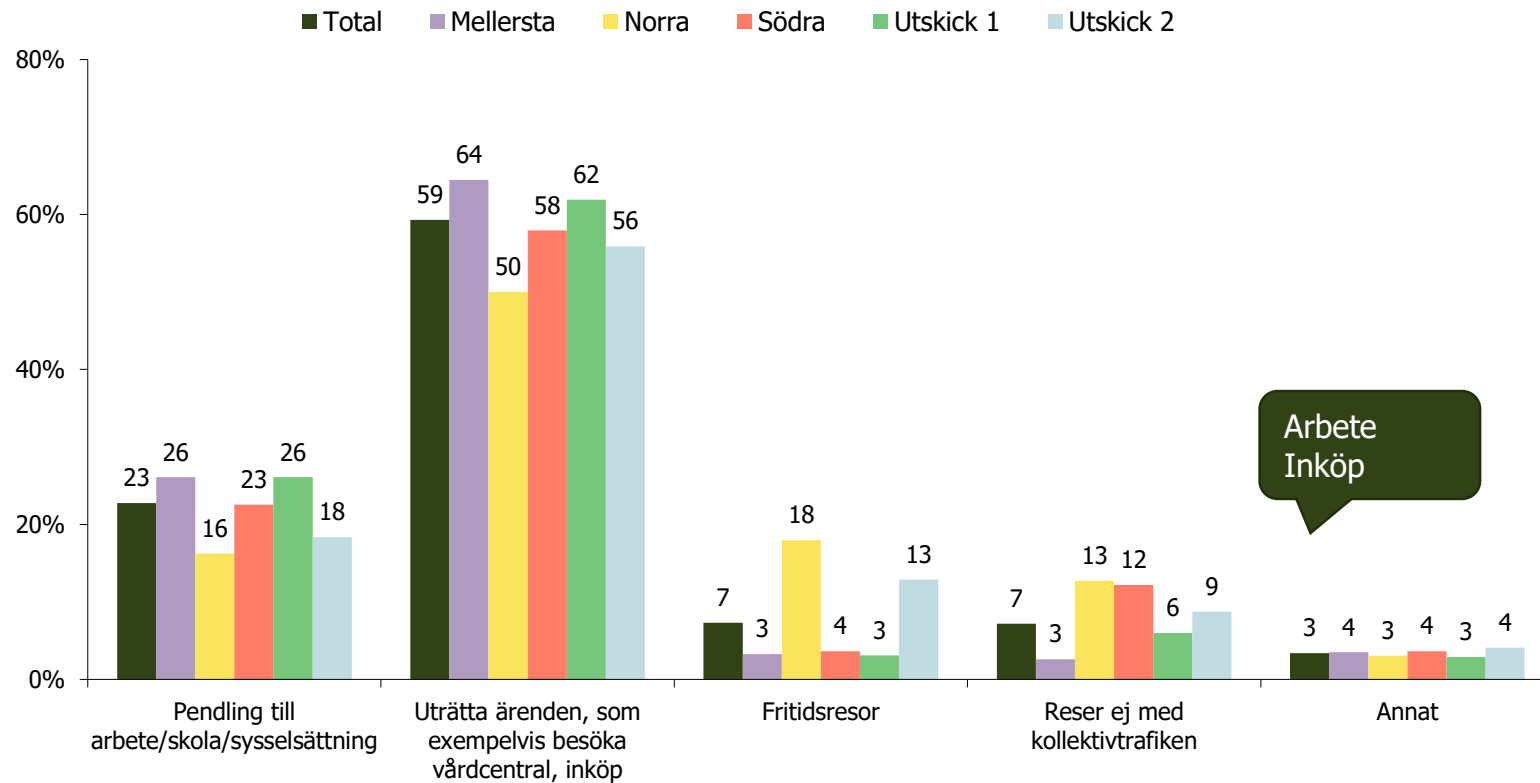
Hur reser du vanligen?

(Bas: Total, 809; Mellersta, 430; Norra, 212; Södra, 167; Utskick 1, 451; Utskick 2, 358)

Resultat

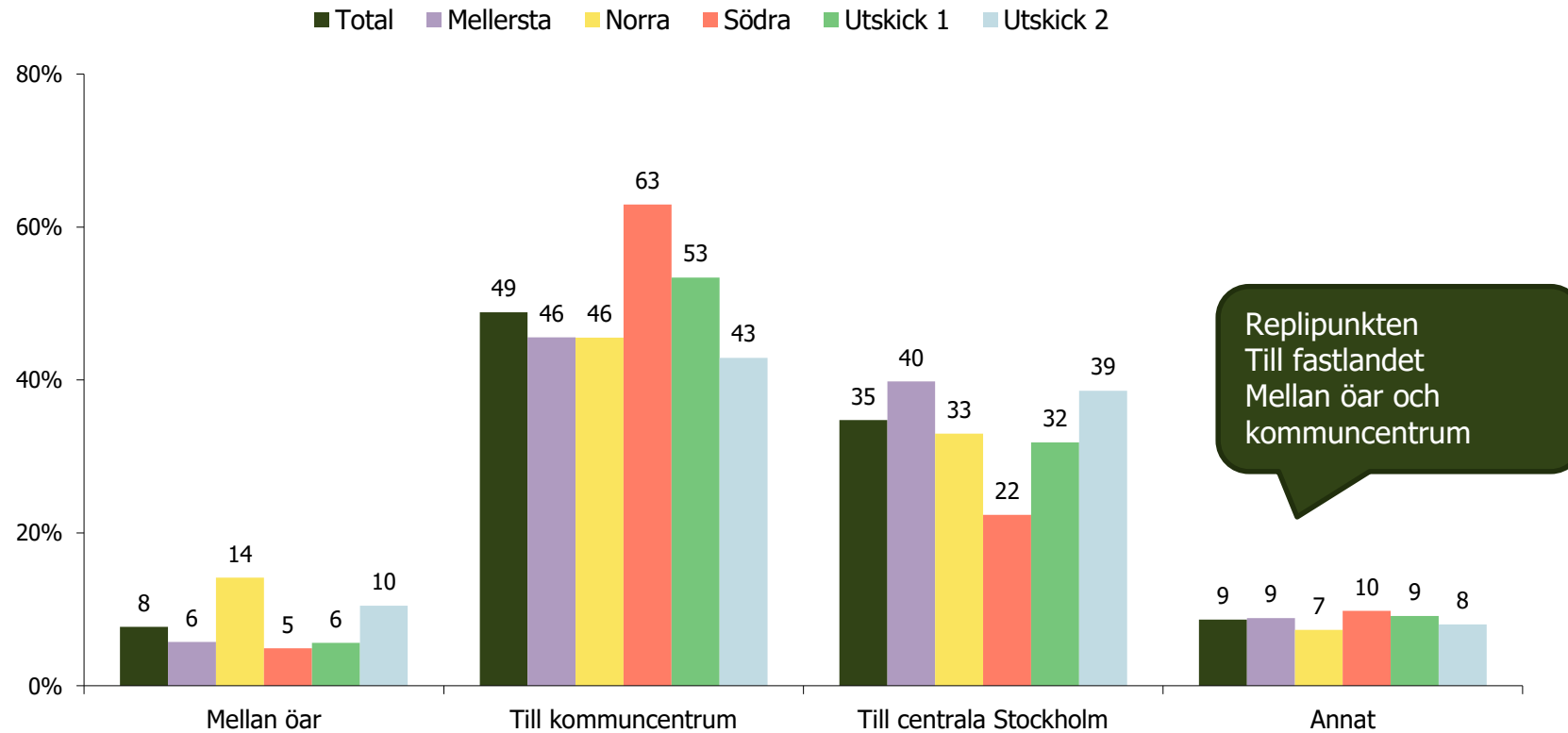
Vilken är din vanligaste reseanledning med kollektivtrafiken idag?

(Bas: Total, 848; Mellersta, 456; Norra, 228; Södra, 164; Utskick 1, 483; Utskick 2, 365)

Resultat

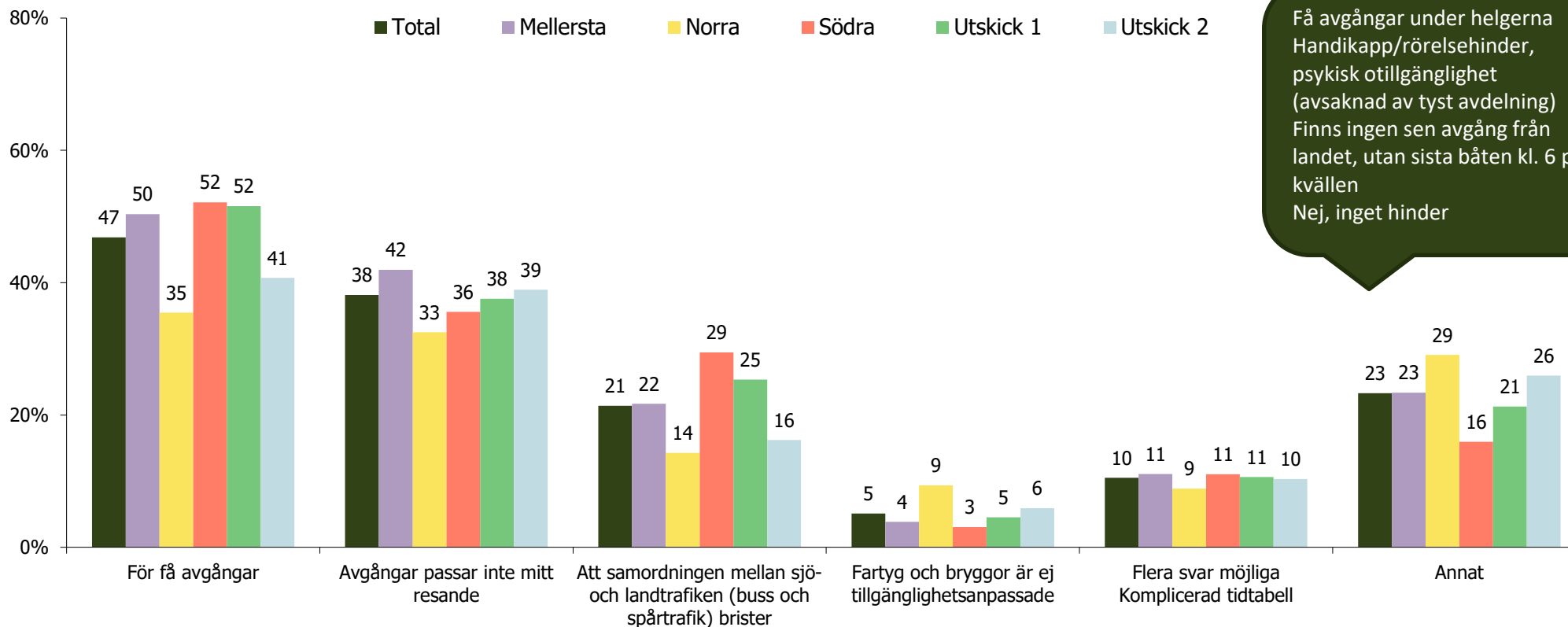
Vart går din vanligaste resa med kollektivtrafiken?

(Bas: Total, 751; Mellersta, 417; Norra, 191; Södra, 143; Utskick 1, 427; Utskick 2, 324)

Resultat

Är det något som försvårar eller hindrar dig från att resa med sjötrafiken idag?

(Bas: Total, 781; Mellersta, 415; Norra, 203; Södra, 163; Utskick 1, 442; Utskick 2, 339)